

Số: 76/BC-HĐND

Hà Nội, ngày 29 tháng 11 năm 2016

BÁO CÁO THẨM TRA

Tờ trình và dự thảo Nghị quyết về việc ban hành một số quy định thu phí, lệ phí trên địa bàn thành phố Hà Nội thuộc thẩm quyền quyết định của Hội đồng nhân dân Thành phố
(Ban Kinh tế - Ngân sách trình HĐND Thành phố khóa XV, kỳ họp thứ 3)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Căn cứ quy định của Luật, thực hiện phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND Thành phố đã tổ chức thẩm tra Tờ trình và dự thảo Nghị quyết ban hành một số quy định thu phí, lệ phí trên địa bàn thành phố Hà Nội thuộc thẩm quyền quyết định của HĐND do UBND trình kỳ họp thứ 3 HĐND Thành phố khóa XV. Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo HĐND Thành phố ý kiến thẩm tra như sau:

I. Về những vấn đề chung

1. Thực hiện Luật phí, lệ phí có hiệu lực từ ngày 01/01/2017; Nghị định số 120/2016/NĐ-CP ngày 23/8/2016 của Chính phủ quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành một số điều của Luật phí, lệ phí, UBND Thành phố đã tiến hành rà soát, lập đề án trình HĐND quyết định 24 loại phí, lệ phí¹ và 04 loại phí, lệ phí thuộc thẩm quyền quy định Trung ương² ủy quyền cho HĐND Thành phố quy định cụ thể. Các nội dung phí, lệ phí UBND trình HĐND Thành phố theo đúng thẩm quyền.

2. Hồ sơ UBND trình gồm tờ trình, dự thảo Nghị quyết của HĐND kèm theo biểu danh mục các khoản phí, lệ phí. Dự thảo Nghị quyết đã được Sở Tư pháp thẩm định theo quy định. Với khối lượng công việc lớn, các khoản phí, lệ phí theo quy định của Luật phí, lệ phí phải rà soát nhiều, song UBND Thành phố đã kịp thời chỉ đạo các đơn vị xây dựng đề án thu phí, lệ phí để trình HĐND Thành phố quyết định. Các ý kiến góp ý của Ban trong quá trình xây dựng tờ trình thu phí, lệ phí đã được UBND tiếp thu, chỉnh sửa. Ban đánh giá cao sự chủ động của UBND Thành phố, sự cố gắng tích cực của Cục Thuế và các đơn vị có liên quan trong việc chuẩn bị nội dung trình HĐND Thành phố.

II. Về những vấn đề cụ thể

1. Ban thống nhất một số nội dung UBND trình gồm:

a. 03 khoản phí không thay đổi tên, mức thu, quản lý sử dụng³; 01 khoản lệ phí cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác

¹ 17 khoản phí và 7 khoản lệ phí

² 2 khoản phí và 2 khoản lệ phí.

³ (1) Phí bình tuyến, công nhận cây mẹ, cây đầu dòng, vườn giống cây lâm nghiệp, rừng giống; (2) Phí cung cấp thông tin về giao dịch đảm bảo; (3) Lệ phí cấp giấy phép xây dựng

gắn liền với đất; 08 khoản phí, lệ phí không thay đổi mức thu, chỉ điều chỉnh, bổ sung nội dung thu, đối tượng miễn giảm theo đúng quy định⁴.

b. 05 loại phí, lệ phí điều chỉnh, bổ sung mức thu, thay đổi phương thức quản lý có căn cứ gồm: (1) Lệ phí cấp giấy phép lao động cho người nước ngoài làm việc tại Việt Nam⁵. (2) Phí thẩm định đề án, báo cáo thăm dò đánh giá trữ lượng, khai thác, sử dụng nước dưới đất⁶. (3) Phí thẩm định đề án khai thác, sử dụng nước mặt⁷. (4) Phí thẩm định đề án xả nước thải vào nguồn nước, công trình thủy lợi⁸. (5) Phí thẩm định điều kiện hành nghề khoan nước dưới đất⁹.

c. 02 loại phí mới bổ sung theo quy định của luật gồm: (1) Phí thẩm định cấp giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh hoạt động cơ sở thể thao, câu lạc bộ thể thao chuyên nghiệp. (2) Phí thẩm định phương án cải tạo, phục hồi môi trường và phương án cải tạo, phục hồi môi trường bổ sung. Trước đây đã thực hiện nhưng không thu phí do không có trong danh mục thu phí, lệ phí. Nội dung thu¹⁰, mức thu căn cứ quy định pháp luật¹¹ và thực tế đang thực hiện.

d. 01 loại do Trung ương quy định khung, giao địa phương quy định cụ thể (Lệ phí trước bạ lần đầu đối với xe ô tô từ 9 chỗ ngồi trở xuống): Chính phủ đã ban hành Nghị định số 140/2016/NĐ-CP ngày 10/10/2016, UBND đề nghị áp dụng theo mức hiện nay là 12% (trong khung tối đa đến 15%).

đ. 03 khoản phí chưa ban hành do chưa có hướng dẫn của Trung ương hoặc không ban hành quy định thu do không phát sinh trên địa bàn: (1) Phí sử dụng công trình kết cấu hạ tầng, công trình dịch vụ, tiện ích công cộng trong khu vực cửa khẩu¹²; (2) Lệ phí cấp chứng minh nhân dân, căn cước công dân¹³; (3) Phí sử dụng đường bộ đối với tuyến đường do địa phương quản lý¹⁴.

e. Đồng tình với phương thức thu phí, lệ phí của các cơ quan hành chính nhà nước phải được phản ánh đầy đủ trong cân đối ngân sách theo đúng Luật Ngân sách nhà nước năm 2015 (thực hiện nộp 100% phí thu được vào ngân sách, chi theo dự toán); các đơn vị sự nghiệp, đơn vị được ủy quyền thu được xem xét tỷ lệ trích lại phục vụ công tác tổ chức thu.

f. Thống nhất đối tượng thu, đối tượng miễn giảm, thời gian không thu phí, lệ phí như UBND Thành phố trình.

⁴ (1) Lệ phí đăng ký kinh doanh; (2) Phí thư viện; (3) Phí đăng ký giao dịch đảm bảo; (4) Phí thẩm định hồ sơ cấp GCN quyền sử dụng đất; (5) Phí thẩm định báo cáo đánh giá tác động môi trường, đề án bảo vệ môi trường chi tiết; (6) Phí khai thác và sử dụng tài liệu về đất đai; (7) Lệ phí đăng ký cư trú; (8) Lệ phí hộ tịch.

⁵ Bổ sung mức thu cấp giấy phép qua mạng.

⁶ Trước đây là 3 loại phí, lệ phí nay gộp thành 1 loại phí; điều chỉnh tỷ lệ thu nộp ngân sách 100%, chi theo dự toán.

⁷ Trước đây là 2 loại phí, lệ phí nay gộp thành 1 loại phí; điều chỉnh thu nộp ngân sách 100%, chi theo dự toán.

⁸ 03 nội dung thu khác quy định cũ; điều chỉnh thu nộp ngân sách 100%, chi theo dự toán.

⁹ Điều chỉnh mức thu; thu nộp ngân sách 100%, chi theo dự toán.

¹⁰ Theo Luật phí, lệ phí.

¹¹ Thông tư 38/2015/TT-BTNMT ngày 30/6/2015 của Bộ Tài nguyên Môi trường về việc cải tạo, phục hồi môi trường trong hoạt động khai thác khoáng sản; Thông tư 45/2010/TTLT-BTC-BTNMT của liên Bộ Tài chính, Tài nguyên và Môi trường.

¹² Không phát sinh trên địa bàn Thành phố.

¹³ Hiện nay không cấp CMND mà chỉ cấp thẻ căn cước công dân, mức thu lệ phí cấp thẻ căn cước thuộc thẩm quyền quy định của Bộ Tài chính.

¹⁴ Đang chờ Thông tư, hiện nay chưa có Thông tư hướng dẫn.

2. Một số nội dung cần bổ sung, thuyết minh, làm rõ để HĐND Thành phố có thêm thông tin quyết định:

(1) Đánh giá tác động, so sánh ảnh hưởng của việc triển khai thu phí, lệ phí theo Luật phí, lệ phí sau khi HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết mới thuộc thẩm quyền với việc thu theo quy định cũ hiện đang áp dụng: Về tổng thu ngân sách, khó khăn trong tổ chức thực hiện, ảnh hưởng đến kinh tế - xã hội...

(2) Đối với phí sử dụng lòng đường, vỉa hè: UBND trình phương án thu theo m² như hiện nay tại quận Hoàn Kiếm, địa bàn khác do Công ty khai thác điểm đỗ xe Thành phố thu theo doanh thu điều chỉnh từ 3% lên 6% nộp ngân sách trong năm 2017. UBND xây dựng phương án tổng thể thu phí lòng đường, vỉa hè áp dụng thống nhất, bình đẳng giữa các đơn vị, trình HĐND Thành phố kỳ họp cuối năm 2017. Xây dựng phương án tổ chức thí điểm dùng đỗ xe thông minh áp dụng tại các lòng đường trên địa bàn quận Hoàn Kiếm thực hiện từ 01/7/2017. Ban đồng tình với phương án này. Để khắc phục những hạn chế, tồn tại trong công tác quản lý thu khoản phí này, đề nghị UBND Thành phố: (1) Báo cáo rõ nguyên nhân chưa thống nhất cách thức tổ chức thu loại phí này trên toàn địa bàn Thành phố, dù Ban KTNS đã kiến nghị nhiều lần. (2) Chỉ đạo các ngành thường xuyên kiểm tra và xử lý các điểm trông giữ phương tiện trái phép, sai phép; xây dựng đề án thí điểm triển khai sớm, quyết liệt ngay sau khi được HĐND Thành phố thông qua.

(3) Đối với phí danh lam thắng cảnh chùa Hương: Tăng từ 49.000đ (áp dụng từ năm 2012) lên 78.000đ (tăng 59%), dự kiến doanh thu khoảng 103 tỷ đồng (tăng khoảng 36 tỷ so với năm 2016); điều chỉnh giảm tỷ lệ để lại cho đơn vị thu từ 35% xuống 30%. Không quy định tỷ lệ để cho xã Hương Sơn như trước¹⁵, mà nộp vào ngân sách huyện để chi điều hành tập trung¹⁶. Ban cơ bản thống nhất, song đề nghị UBND Thành phố báo cáo rõ hơn tình hình sử dụng số phí thu được thời gian qua, dự kiến chi thời gian tới gắn với nâng cao chất lượng phục vụ. Đồng thời đề nghị UBND chỉ đạo: (1) Làm tốt công tác tuyên truyền; thu đúng, thu đủ số phí cần thu. (2) Quản lý, sử dụng số phí thu được đúng mục đích, tiết kiệm chi thường xuyên, phê duyệt dự toán chi đầu tư, cải tạo đúng mục đích, hiệu quả, nâng cao chất lượng phục vụ. (3) Sớm xây dựng phương án xã hội hóa đầu tư một số hạng mục, tiến tới đầu thầu quyền quản lý, khai thác di tích danh thắng Chùa Hương tương tự một số điểm danh thắng khác trên địa bàn cả nước, ví dụ như Yên Tử (Quảng Ninh).

(4) Tiếp tục nghiên cứu xây dựng đề án thu lệ phí trước bạ lần đầu với xe ô tô từ 9 chỗ trở xuống gắn với lộ trình thực hiện chủ trương hạn chế phương tiện cá nhân trên địa bàn Thủ đô.

(5) Đối với 02 loại phí, lệ phí Trung ương ủy quyền HĐND Thành phố ban hành hiện nay chưa có văn bản hướng dẫn mới của Trung ương¹⁷, Ban đề nghị UBND Thành phố kịp thời trình HĐND Thành phố khi có hướng dẫn của Trung

¹⁵ Quy định cũ trích lại 35% của số được để lại cho xã Hương Sơn.

¹⁶ Đã được UBND huyện Mỹ Đức, UBND xã Hương Sơn, Ban quản lý khu di tích Chùa Hương thống nhất, có biên bản kèm theo hồ sơ trình.

¹⁷ (1) Phí bảo vệ môi trường đối với khai thác khoáng sản (chờ Nghị định thay thế); (2) Lệ phí cấp mới (đăng ký lần đầu tại Việt Nam) giấy đăng ký kèm biển số phương tiện giao thông cơ giới đường bộ (chờ thông tư mới).

ương. Trường hợp sau ngày 31/12/2016 chưa có hướng dẫn của Trung ương thì không tổ chức thu theo đúng quy định của Luật phí, lệ phí. Trường hợp giữa hai kỳ họp có văn bản hướng dẫn thì báo cáo xin ý kiến của Thường trực HĐND Thành phố làm căn cứ triển khai thu (nếu được HĐND Thành phố ủy quyền) và báo cáo HĐND Thành phố tại kỳ họp gần nhất.

3. Ban KTNS đề nghị UBND quan tâm một số nội dung sau:

(1) Việc tăng mức thu phí cần đảm bảo nguyên tắc nâng cao hơn chất lượng phục vụ, nhất là tại các điểm di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh. Đồng thời, cần tăng cường các biện pháp quản lý, có giải pháp cụ thể đảm bảo việc chấp hành của các đơn vị thu phí về mức thu phí, về sử dụng vé đúng quy định, không làm thất thu ngân sách. Xây dựng phương án xã hội hóa đầu tư một số hạng mục, tiền tới đầu thầu quyền quản lý, khai thác một số danh lam thắng cảnh trên địa bàn Thành phố.

(2) Quan tâm đến công tác tuyên truyền, tạo sự đồng thuận của nhân dân trong tổ chức thực hiện thu phí, lệ phí.

(3) Đối với các khoản phí không tăng mức thu, song còn tồn quỹ lớn¹⁸, đề nghị UBND Thành phố rà soát, kiểm tra việc quản lý, sử dụng kinh phí được để lại để đảm bảo hiệu quả; trên cơ sở rà soát, báo cáo HĐND Thành phố điều chỉnh tỷ lệ để lại cho các đơn vị tại kỳ họp HĐND tiếp theo (nếu có).

(4) Có 06 loại phí chuyển sang giá dịch vụ¹⁹ do Nhà nước định giá có liên quan nhiều đến người dân cần được UBND Thành phố ban hành quyết định phê duyệt giá dịch vụ sớm kịp thực hiện từ ngày 01/01/2017. Nếu không ban hành kịp, Ban đề nghị không tổ chức thu theo đúng quy định của Luật phí, lệ phí.

II. Về dự thảo Nghị quyết

1. Dự thảo Nghị quyết đã được Sở Tư pháp thẩm định tại báo cáo số 2286/STP-VBPQ ngày 18/11/2016. Ban KTNS cơ bản thống nhất nội dung dự thảo Nghị quyết và đề nghị điều chỉnh, bổ sung một số nội dung Ban đã nêu ở trên nếu được HĐND thống nhất.

2. Bổ sung khoản 1, điều 3: Các loại phí thuộc thẩm quyền HĐND Thành phố quy định, song chưa ban hành quy định do chưa có văn bản hướng dẫn của Trung ương; các loại phí chuyển sang giá dịch vụ chưa được UBND Thành phố ban hành quyết định phê duyệt giá thì không tổ chức thu theo đúng quy định của Luật phí, lệ phí. Bổ sung khoản 3, điều 3 dự thảo Nghị quyết: “Đề nghị Ủy ban Mặt trận tổ quốc Thành phố giám sát thực hiện Nghị quyết”.

3. Tài Phụ lục ban hành kèm theo Nghị quyết: Loại bỏ nội dung không thuộc thẩm quyền quyết định của HĐND Thành phố về cơ cấu chi thuộc thẩm quyền quyết định UBND Thành phố và điều chỉnh nội dung theo kết quả thảo luận và quyết nghị của HĐND.

¹⁸ Di tích nhà tù Hòa Lò, tồn quỹ dự kiến 2016: 2,3 tỷ đồng; Đền Ngọc Sơn, tồn 2015 là 8,9 tỷ đồng; Di tích Cổ Loa: 352 triệu đồng...

¹⁹ Phí vệ sinh đối với chất thải rắn sinh hoạt của hộ gia đình, cá nhân; phí chợ; phí đo đạc, lập bản đồ địa chính; phí trông giữ xe đạp, xe máy, ô tô; phí qua đò; phí qua phà.

Trên cơ sở giải trình, tiếp thu của UBND Thành phố và ý kiến phát biểu của đại biểu HĐND, Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị HĐND Thành phố thông qua Nghị quyết ban hành một số quy định thu phí, lệ phí trên địa bàn thành phố Hà Nội.

Ban Kinh tế - Ngân sách kính trình HĐND Thành phố./.

Nơi nhận:

- Thường trực Thành ủy (để báo cáo);
- Thường trực HĐND TP;
- Đại biểu HĐND TP;
- UBND Thành phố;
- VP HĐND TP;
- Cục Thuế Hà Nội;
- Lưu: VT, Ban KTNS.

TM. BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN

Phạm Thị Thanh Mai